

Obsah

Předmluva	9
Seznam použitých zkratk	11
1. Historický vývoj světové ekonomiky	13
1.1 Vznik světové ekonomiky	13
1.2 Vývojové etapy	13
1.3 Kontrolní body	19
1.4 Literatura	19
2. Ekonomická globalizace	20
2.1 Vymezení	20
2.2 Podmínky globalizačního procesu	20
2.3 Důsledky globalizačního procesu	21
2.4 Problémové aspekty ekonomické globalizace	22
2.5 Rizika ekonomické globalizace.....	23
2.6 Kontrolní body	24
2.7 Literatura	24
3. Hospodářský regionalismus	25
3.1 Vymezení	25
3.2 Regionalizace světové ekonomiky – vymezení	25
3.3 Strukturace regionalismu – typová	26
3.4 Strukturace regionalismu – časová.....	27
3.5 Kontrolní body	30
3.6 Literatura	31
4. Triáda center světové ekonomiky	32
4.1 Vymezení	32
4.2 Vzájemné vztahy	32
4.3 USA	33
4.4 Evropská unie.....	33
4.5 Japonsko	35
4.6 Kontrolní body	36
4.7 Literatura	36

5. Rozvojové ekonomiky (RE)	37
5.1 Vymezení.....	37
5.2 Dvě pojetí rozvojových ekonomik.....	37
5.3 Členění rozvojových ekonomik	38
5.4 Příčiny zaostalosti RE	39
5.5 Parametry zaostalosti RE	40
5.6 Diferenční proces rozvojových ekonomik	41
5.7 Kontrolní body.....	43
5.8 Literatura.....	43
6. Ekonomická integrační seskupení – regiony	44
6.1 Vymezení.....	44
6.2 Evropa	44
6.3 Afrika.....	45
6.4 Amerika.....	48
6.5 Asie.....	49
6.6 Kontrolní body.....	50
6.7 Literatura.....	51
7. Globální problémy světové ekonomiky	52
7.1 Vymezení.....	52
7.2 Příčiny vzniku globálních problémů (GP)	52
7.3 Členění GP	53
7.3.1 Intersociální GP –.....	53
7.3.2 Přírodně sociální GP.....	53
7.3.3 Antroposociální GP	54
7.4 Vybrané GP	54
7.4.1 Populační problém	54
7.4.1.1 Jednotlivé roviny populačního problému.....	54
7.4.1.2 Thomas Malthus (1798).....	57
7.4.1.3 Warren Thompson (1929).....	58
7.4.2 Potravinový problém.....	58
7.4.2.1 Vymezení.....	58
7.4.2.2 Příčiny diferenciací v oblasti zdrojů potravin	59
7.4.2.3 Spotřební úrovně potravin.....	59
7.4.3 Trvale udržitelný rozvoj	60
7.4.3.1 Vymezení.....	60
7.4.3.2 Dimenze udržitelnosti rozvoje	61

7.4.3.3	Vývoj koncepce trvale udržitelného rozvoje.....	61
7.4.4	Mezinárodní zadluženost.....	62
7.5	Kontrolní body.....	62
7.6	Literatura.....	63
8.	Teorie mezinárodního obchodu.....	64
8.1	Merkantilismus.....	64
8.2	Klasická škola politické ekonomie.....	65
8.2.1	Adam Smith.....	65
8.2.2	David Ricardo.....	66
8.2.2.1	Vývoj teorie komparativních výhod.....	67
8.3	Další teorie mezinárodního obchodu po roce 1945.....	69
8.3.1	Teorie perifejní ekonomiky.....	69
8.3.2	Koncepce globální závislosti (interdependence).....	69
8.3.3	Rybczynského efekt při změně vybavenosti.....	69
8.3.4	Teorie zbládnutí růstu – J. Bhagwati (1984).....	69
8.4	Teorie protekcionismu.....	70
8.4.1	Vymezení.....	70
8.4.2	Motivy protekcionismu.....	70
8.4.3	Názory na protekcionismus.....	70
8.4.4	Vývoj teorie protekcionismu.....	71
8.5	Kontrolní body.....	71
8.6	Literatura.....	72
9.	Teorie rozvojové.....	73
9.1	Evolucionismus.....	73
9.1.1	Vymezení.....	73
9.1.2	J. A. Hobson.....	73
9.1.3	W. W. Rostow.....	74
9.2	Modernizační strategie.....	74
9.2.1	Vymezení.....	74
9.2.2	P. N. Rosenstein-Rodan.....	74
9.2.3	Ragnar Nurkse.....	75
9.2.4	Modernizační strategie – ekonomický strukturalismus..	75
9.2.4.1	Vymezení.....	75
9.2.4.2	Raúl Prebisch.....	76
9.2.4.3	Celso Furtado.....	76
9.3	Etické koncepty.....	77
9.4	Neoliberalismus.....	77
9.5	Strategie souhrnného rozvojového rámce (CDF).....	79

9.6 Kontrolní body.....	80
9.7 Literatura.....	81
10. Teorie vzájemné závislosti	82
10.1 Vymezení.....	82
10.2 Vývoj teorie.....	82
10.2.1 Norman Angell – Velká iluze (1910):.....	82
10.2.2 Raúl Prebisch.....	83
10.2.3 Fernando Cardoso – Enzo Faletto.....	84
10.2.4 Immanuel Wallerstein.....	84
10.2.5 Stein Rokkan.....	85
10.2.6 Robert Keohane – Joseph Nye.....	86
10.3 Kontrolní body.....	87
10.4 Literatura.....	87
11. Mezinárodní obchod se zbožím a službami	88
11.1 Vývoj mezinárodního obchodu.....	88
11.2 Dynamika mezinárodního obchodu.....	90
11.3 Teritoriální změny mezinárodního obchodu.....	91
11.4 Komoditní struktura mezinárodního obchodu.....	91
11.5 Negociační kola GATT.....	92
11.6 Kontrolní body.....	92
11.7 Literatura.....	92
12. Mezinárodní pohyb kapitálu	93
12.1 Vymezení kapitálu.....	93
12.2 Příčiny vývozu kapitálu.....	93
12.3 Formy vývozu kapitálu.....	94
12.4 Kontrolní body.....	97
12.5 Literatura.....	98
13. Platební bilance	99
13.1 Vymezení platební bilance.....	99
13.2 Struktura platební bilance.....	99
13.3 Vyrovnávací procesy platební bilance.....	101
13.3.1 Administrativní vyrovnávací proces.....	101
13.3.2 Tržní vyrovnávací procesy.....	101
13.3.2.1 Cenový vyrovnávací proces platební bilance.....	102
13.3.2.2 Kursový vyrovnávací proces platební bilance.....	102

13.3.2.3	<i>Důchodový vyrovnávací proces platební bilance</i>	103
13.3.2.4	<i>Monetární vyrovnávací proces platební bilance</i>	103
13.4	Kontrolní body	104
13.5	Literatura	104
14.	Mezinárodní měnové vztahy I	105
14.1	Vymezení základních kategorií měnových vztahů	105
14.1.1	<i>Měna</i>	105
14.1.2	<i>Konvertibilita měny</i>	106
14.1.3	<i>Měnový kurz</i>	106
14.1.1	<i>Parita měny</i>	107
14.2	Metalické měny	108
14.1.2	<i>Bimetalismus</i>	108
14.1.3	<i>Monometalismus</i>	109
14.1.4	<i>Papírové peníze</i>	109
14.3	Kontrolní body	110
14.4	Literatura	110
15.	Mezinárodní měnové vztahy II	111
15.1	Měnové systémy	111
15.2	Vývoj měnových systémů	111
15.2.1	<i>Klasický zlatý standard</i>	111
15.2.2	<i>Standard zlatého slitku</i>	112
15.2.3	<i>Standard zlaté devizy (měny)</i>	112
15.2.4	<i>Měnové bloky</i>	112
15.3	Bretton-Wood	113
15.3.1	<i>Brettonwoodský systém – vymezení</i>	114
15.3.2	<i>Vývoj brettonwoodského systému</i>	114
15.4	Had v tunelu	116
15.5	Evropský měnový systém	116
15.6	Hospodářská a měnová unie	117
15.6.1	<i>Vývoj EMU</i>	118
15.7	Kontrolní body	119
15.8	Literatura	120
Použitá literatura		121
Rejstřík		123